

احکام نفاس در بانوان

نفاس خونی است که زن در وقت زایمان یا بعد از آن قبل از گذشت ده روز از هنگام زایمان می‌بیند، هر چند جنین سقط شده باشد.

سوال: زنی که بعد از زایمان، بیش از ده روز ترشحات و خون ببیند، به لحاظ شرعی چه وظیفه‌ای دارد؟

مراجع تقلید درباره زنی که بعد از زایمان تا یک ماه یا بیشتر به صورت پی‌درپی خون ببیند، می‌گویند:

۱. یا در دوره حیض، دارای عادت مشخص است؛ در این صورت، به اندازه روزهای عادت او نفاس است و اگر این خون تا ده روز دیگر هم ادامه داشت، استحاضه است، اگر چه در روزهای عادت ماهانه‌اش باشد. مثلاً زنی که عادت حیض او از بیستم هر ماه تا بیست و هفتم آن است، اگر روز دهم ماه زایمان کرد و تا یک ماه یا بیشتر پی‌درپی خون دید، تا روز هفدهم نفاس و از روز هفدهم تا ده روز استحاضه است (حتی خونی که در روزهای عادت خود که از بیستم تا بیست و هفتم بود). بعد از گذشتن ده روز، اگر همچنان مشاهده خود ادامه پیدا کرد، چنانچه خونی را که می‌بیند در روزهای عادتش باشد، [۱] حیض است و اگر در روزهای عادتش نباشد، باید آن را

استحاضه قرار دهد. [۲]

۲. یا در دوره حیض عادت مشخص ندارد؛ در این صورت، ده روز اول آن نفاس و ده روز دوم آن استحاضه است [۳] و خونی که بعد از آن می‌بیند، اگر نشانه حیض را داشته باشد، [۴] حیض و اگر نه آن هم استحاضه می‌باشد. **سوال: احکام نفاس در بانوان چیست؟**

نفاس خونی است که زن در وقت زایمان یا بعد از آن قبل از گذشت ده روز از هنگام زایمان می‌بیند، هر چند جنین سقط شده باشد [و به زنی که چنین خونی را ببیند نفساء می‌گویند]. (امام خمینی، تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۶۰) در کتاب‌های فقهی برای آن احکامی ذکر نموده‌اند، از جمله:

۱. کارهایی که بر حائض حرام است، بر نفساء هم حرام است و آن چه بر حائض واجب و مستحب و مکروه است، بر نفساء هم واجب و مستحب و مکروه می‌باشد. (امام خمینی، توضیح المسائل (محشّی)، ج ۱، ص ۳۰۰، م ۵۱۳)

۲. نمازهایی که زن در زمان نفاس نخوانده قضا ندارد، ولی قضای روزه‌های نگرفته را باید بگیرد.

۳. طلاق دادن زنی که در حال نفاس

می‌باشد باطل است و نزدیکی کردن با او حرام می‌باشد و اگر شوهرش با او نزدیکی کند احتیاط واجب (آیات عظام گلپایگانی، اراکی، فاضل، مکارم، زنجانی، صافی، نوری: «احتیاط مستحب...») آن است به دستوری که در احکام حیض گفته شده کفاره بدهد. (توضیح المسائل (محشّی)، ج ۱، ص ۳۰۰، م ۵۱۴؛ آیات عظام خوئی، تبریزی، سیستانی: «کفاره ندارد»)

۴. وقتی زن از خون نفاس پاک شد، باید غسل کند و عبادت‌های خود را به‌جا آورد. و اگر دوباره خون ببیند چنانچه روزهایی که خون دیده با روزهایی که در وسط پاک بوده، روی هم ده روز یا کمتر از ده روز باشد، تمام آن نفاس است و اگر روزهایی که پاک بوده روزه گرفته باشد، باید قضا نماید. (آیات عظام مکارم و شبیری: «روزهایی که در وسط پاک بوده عبادتشان صحیح است»؛ آیات عظام سیستانی، گلپایگانی، صافی: «بنا بر احتیاط واجب روزهایی را که خون دیده نفاس قرار دهد و در روزهایی که در بین پاک بوده آن چه را بر نفساء حرام است ترک کند و عبادت‌های خود را به‌جا آورد»). آیت الله سیستانی: «و اگر خونی که آخر دیده، از ده روز تجاوز کرد باید مقداری از آن را که در ده روز دیده، نفاس و آن چه بعد از آن است، استحاضه قرار دهد»)

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان جوادالائمه (ع)

۵. چنانچه زن پس از گذشت ده روز از زایمان باز هم خونی ببیند، محکوم به استحاضه است، و باید به احکام استحاضه عمل نموده و عبادت‌های خود را انجام دهد.

عنوان	احکام نفاس بانوان
تهیه کننده	صفورا زارع درنیانی
سمت	مسئول قانون انطباق
تایید کننده	کمیته آموزشی به بیمار
سال تهیه	۱۴۰۱
منبع	(کلیپایکانی، سید محمد رضا، مجمع المسائل، ج ۵۶)